

EFOP-3.3.5-19-2020-00024 azonosító számú „Csodaszarvas – hagyomány és nomád kaland a Berettyóújfalui Tankerületi Központ intézményeiben” projekthez kapcsolódó szakmai, módszertani kiegészítés

A módszertannak a bevezetése az alábbi tevékenységek által valósul meg: A vezető pedagógusok a 2020/2021. tanévtől a „Csodaszarvasprogram” (<https://www.csodaszarvasprogram.hu>) szakmai informatikai portálon közzétett tartalmak (játékok, programsablonok, ötletek) alkalmazásával, tanítási év alatt, a tanórán kívüli foglalkozások (szakkörök, napközis foglalkozások) keretében valósítják meg az informális és a nem formális tematikus tanulási alkalmakat.

Az iskolában folyó nevelő és oktató munka céljai, feladatai, eszközei eljárásai

Intézményünkben az oktatás mellett hangsúlyos szerepet kap a nevelés területe, előtérbe kerül a kulcskompetenciák fejlesztésének egyensúlyba hozása a műveltségterületi tartalmakkal. Az új tartalmi szabályozók a tanulók személyiségének és tudásának komplex fejlesztését helyezik a középpontba, amelynek legeredményesebb eszközét az olyan nevelési-oktatási programok jelentik, amelyek az iskolai életet egészében kezelik, azaz nem kizárólag a tanórákra koncentrálnak, hanem a nevelés-oktatás részének tekintik a tanórán kívül az iskolában eltöltött időt is.

Informális és nem formális oktatási – tanulási forma

Intézményünk elkötelezett az informális és nem formális oktatási – tanulási formák alkalmazásában. Folyamatosan bővítjük a non-formális és informális keretek között, a nyitott nevelési-tanulási környezetben megvalósuló programjaink körét, illetve szorgalmazzuk az ehhez kapcsolódó módszertani kultúra szélesebb körű elterjedését, keresve a további szakmai fejlesztések lehetőségét.

Nem formális tanulás minden olyan rendszerezett kompetencia- és készségfejlesztő hosszabb vagy rövidebb idejű oktatási-tanulási forma, mely a formális nevelést-oktatást végző intézményeken kívül valósul meg. Az informális tanulás a mindennapi élet természetes velejárója, olyan folyamat, melynek következtében pozitívan változik a személyiség, kialakulnak (átalakulnak) egyéni attitűdök, értékek, képességek. A nevelési-oktatási intézmény falain belüli és azon kívüli, nem tanórai tudásgyarapító foglalkozások is e körbe tartoznak.

A nem formális tanulás kiemelt jellemzői

- önkéntes, mindenki számára elérhető,
- olyan szervezett folyamat, amelynek pedagógiai célja van,
- tanulóközpontú,
- a segítő szakember és a tanuló közötti egyenlőségre épít
- kreatív és kihívásokkal teli,
- demokratikus tanulási környezetben zajlik,
- közösségi megközelítése tiszteletben tartja az egyén fontosságát, kiemelt szerepét,
- a tanulás ebben a megközelítésben az élethosszig tartó folyamat része,
- jellemzője a cselekedve tanulás,
- a motiváció értékekre épül.

A célok megvalósításában kiemelt jelentőségűek azok a tanórán kívüli tevékenységek, amelyek az alábbi nevelési feladatok megvalósítását támogatják:

- élmények nyújtása

- komplex személyiségfejlesztés
- kommunikációs készségfejlesztés
- rekreációs program (pl. szabadjáték)
- a tanulók integrációs szintjének javítása (pl. a másság, az etnikum vagy a nemek közötti különbségek elfogadása)
- a társadalmi beilleszkedéshez elengedhetetlen készségek és képességek fejlesztése, a közösségi és állampolgári nevelés
- az érdeklődés, a kíváncsiság fejlesztése
- a kreativitás fejlesztése
- az információs technikák használata
- az egészséges életmód, életvitel
- a művészeti, a sport és a kulturális tevékenységi formák megismerése és gyakorlása
- az iskolai eredmények javítása érdekében a motiválás

Intézményünkben a tanórán kívüli iskolai nevelés, oktatás legjellemzőbb szinterei:

- napközi otthoni, tanulószobai foglalkozások
- szakkörök, érdeklődési körök, fakultatív foglalkozások
- korrepetálás, felzárkóztató foglalkozások
- tehetséggondozó foglalkozások
- művészeti és sportcsoportok
- tömegsport foglalkozások
- tanulmányi, kulturális és sportversenyek
- tanulmányi és osztálykirándulások
- pályorientációs programok
- könyvtárfoglalkozások
- kulturális és hagyományörző rendezvények
- sportrendezvények, sportági bemutatók, találkozók
- egyéb közösségi rendezvények, ünnepi alkalmak, klubdélutánok
- belföldi és külföldi utazások, szereplések
- táncházak
- színházlátogatások
- kiállítások
- mozilátogatások
- múzeumpedagógiai foglalkozások
- iskolarendőri programok
- iskolavédőnői programok
- ifjúságsegítő és preventív foglalkozások
- karitatív tevékenységek
- kerékpáros és gyalogtúrák
- nyári táborok (szabadidős/tematikus, napközi/bentlakásos)

Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása

A köznevelés minőségi fejlesztése nem-formális és informális tanulási módszerek kísérleti megvalósításán keresztül, hangsúlyt fektetve az élményalapú tanulás módszertani megalapozására, a tanulás közösségi élménnyé formálására. A foglalkozások keretében lehetőség nyílik olyan tanulási módokra és szervezési megoldásokra, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak fejlesztését, a közösségek megerősödését.

Cél és feladatrendszer:

- újszerű, a kompetenciafejlesztést támogató tanulásszervezési eljárások bevezetése,
- a támogató-segítő, kooperatív pedagógiai kultúra és tevékenység megerősítése,
- heterogén tanulói közösségek kialakítását segítő programok megvalósítása, az inkluzív nevelés szakmai támogatása,
- tanulói közösségépítés, kooperatív tanulási technikák alkalmazása,
- konstruktív és értékközpontú nevelés, az egész életen át tartó tanulás iskolai megalapozása, az alapkészségek és kulcskompetenciák fejlesztése, a köznevelés hátránykompenzációs szerepének erősítése,
- élményközpontú pedagógia megvalósítása.

Intézményünk vállalja olyan tematikus napközi és tematikus bentlakásos programok megvalósítását, amelyek a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott célokhoz, feladatokhoz igazodnak, középpontjában a tanulók tudásának, készségeinek és képességeinek fejlesztése, kibontakoztatása áll.

Pedagógusaink vállalják a program megismerését, a továbbképzéseken való részvételt, programtervek kidolgozását, annak megvalósítását, alkalmazását, tesztelését, műhelyfoglalkozások keretében azok fejlesztésének segítését, támogatását.

Tematikus táboraink, melyek széleskörű tantárgyi koncentrációt is determinálnak:

Nemzeti és kulturális identitás – Hagyományörzés, anyanyelvápolás

A program célja, hogy megismerkedjenek a résztvevők, miben volt más az életük elődeinknek. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek megismerkedjenek a régi népszokásokkal.

A gyerekek érezzék azt, mennyire fontos anyanyelvünk ápolása, néphagyományaink, a magyar népdal és a néptáncművészet megőrzése. Ismerjék meg milyen volt a játék a szabadban a digitális világ előtt.

A program során a résztvevők saját népi játékokat, népdalokat sajátítanak el.

A program további célja a hagyományos népi gyermekjátékokon keresztül alapvető táncos mozgásformák elsajátításának előkészítése, kapcsolatteremtés a gyermekkor hagyományos mozgás- és játékkultúrájával, a magyar népzenei és néptáncos hagyományörző mozgalom iránti érdeklődés felkeltése.

Életvezetés, családi életre nevelés, közösségi szerepvállalás

A program során a gyerekek megtanulják, hogy a család nagy érték. Ahhoz, hogy harmonikusan működjön, mindenkinek tenni kell.

Megismerkednek a család szerkezetével, a család működésével. Megtanulják, hogy nekik is kell feladatot vállalniuk életkoruknak megfelelően. Megismerkednek a családi értékekkel, lehetőségük lesz értékrend felállítására, megtanulják az álságos értékeket. A tábor végére tudják, hogy a családok régi (magukkal hozott) és új hagyományokkal is rendelkeznek. Ők maguk is összeállítanak egy listát a hagyományokból, amit a leendő családjukba átvisznek, ezáltal is kialakítva bennük a harmonikus család iránti vágyat.

Tudatosul bennük, hogy a családi értékek és a hagyományok tartják össze a családot és ezt folyamatosan ápolni kell. Felismerik, hogy a családban is előfordulnak konfliktusok, de ezek kezelhetőek. A tábor során kiemelten kezeljük az érzelmi intelligenciájuk fejlesztését: képesek legyenek érzéseiket minél pontosabban megfogalmazni, nem baj, ha negatív érzései vannak, de azokat uralnia kell.

A beszélgetések során nincs minősítés, csak pozitív értékelés, ennek hatására a tanulók önki-
fejezésének, énjének, önreflexiós képességének fejlesztése történik.